

Baterije ne spadaju u kućni (komunalni) otpad i vrlo je bitno pravilno ih zbrinuti!

Baterijama (akumulatorima) je svrha isporuka akumulirane energije. Prosječna porodica u svijetu godišnje potroši 21 bateriju. Baterije kupujemo pojedinačno ili u sklopu nekog uređaja. Postoji mnogo vrsta baterija: jednokratne, zatim punjive baterije s iznimno toksičnim komponentama i neutralne baterije koje ne škode prirodi i okolišu.

Većina otpadnih baterija (akumulatora) klasificira se kao OPASNI OTPAD. U opasni otpad uvrštavaju se olovne baterije, nikal-kadmij baterije, baterije sa živom te odvojeno skupljeni elektroliti iz baterija i akumulatora.

Dobro je znati koje vrste baterija možemo odbaciti zajedno s ostalim kućnim otpadom, a koje vrste baterija moramo obvezno zbrinuti na pravilan način. Ipak, najsigurnije je sve baterije izdvojiti za reciklažu jer čak i kad nisu opasne za okoliš izvor su vrijednih sirovina koje se mogu ponovno upotrijebiti.

Automobilski akumulatori sadrže živu i kiseline pa je njihovo zbrinjavanje opasno. U razvijenim zemljama EU velika većina akumulatora završi u reciklaži. Vrlo je važno ne odbacivati istrošene akumulatore u kućni otpad iz razloga što prešanjem u preši kamiona za odvoz otpada iz akumulatora može doći do otjecanja opasnih tvari u zemlju ili vodu, odnosno zagađenja okoliša.

Alkalne baterije proizvode se u cilindričnom obliku i u obliku gumbastih baterija, a primjenjuju se u svjetiljkama i 9V baterijama za radio ili slične uređaje i nisu punjive. Alkalne baterije sklone su curenju kalij-hidroksida, nagrizajućeg spoja koji može uzrokovati nadražaj dišnih putova, očiju i kože.

Nikal-Kadmijske baterije su punjive baterije, ali nakon određenog vremena gube snagu i moraju se zbrinuti. Kadmij je teški metal i njegovo odlaganje u prirodi je štetno jer vremenom može doći do podzemnih voda i zatim u cijeli ekosustav u kojem se akumulira.

Nikal-metal-hidridne baterije se smatraju ekološkima, no usprkos toj činjenici, nikal je relativno štetan metal i kod mnogih ljudi može izazvat kožne alergije. Smatra da pojedinačne baterije ove vrste mogu biti odbačene u kućni otpad, ali ukoliko skupimo veći broj baterija, potrebno ih je odnijeti na recikliranje.

Litijske baterije su jednokratne baterije i najčešće se koriste u satovima, slušnim aparatima te općenito elektroničkim uređajima niskog napajanja. Litijske baterije ne sadrže visoko toksične komponente, ali prije odlaganja trebalo bi ih potpuno isprazniti kako bi se potrošio metalni litij u njima.

Litij-ionske baterije su punjive baterije i ne sadrže otrovne tvari pa ne postoji problem odlaganja. To je važna činjenica obzirom da se koriste u sve većem broju mobilnih uređaja, od mobilnih telefona do prijenosnih računala i automobila na električni pogon.

Kako zbrinuti baterije (akumulatore)?

Kako koristimo sve više mobilnih uređaja (pri tome ne mislimo samo na mobitele) broj odbačenih baterija raste iz godine u godinu. Na žalost, većina tog otpada završi sa ostalim kućnim otpadom na odlagalištima otpada koja nisu predviđena za odlaganje opasnog otpada. Ipak, da se zamijetiti da sve više ljudi odlaže baterije u namjenske spremnike većih trgovina ili ustanova. Provođenje edukacija u vrtićima i školama, kroz udruge i medije kroz godine daje značajne rezultate.

Baterije su vrlo male, ali se često upotrebljavaju, stoga od velike je važnosti spriječiti njihov ulazak u kućni (komunalni) otpad jer mogu prouzročiti znatna zagađenja okoliša. Sadrže teške metale poput žive, olova, kadmija vrlo su toksične i zahtijevaju specijalan način recikliranja. Svi prodavači baterija (akumulatora) dužni su omogućiti kupcima vraćanje otpadnih baterija i akumulatora na mjesto kupnje.

Svaka trgovina i auto servis ima zakonsku obvezu preuzeti istrošene baterije, odnosno akumulatore od potrošača. Prikupljene otpadne baterije i/ili akumulatore prodavatelji potom

predaju sakupljaču ili izravno oporabitelju (reciklažeru) koji ih bez naknade preuzima u roku od 24 sata od poziva. Oporabitelj ili reciklažer preuzima sakupljene baterije i akumulateore od skupljača bez naknade i prilikom preuzimanja ovjerava prateći list.

Mnoge tvrtke, pa tako i Ivkom d.d. u svojim prostorijama imaju namjenske posude za izdvajanje baterija. Jedna takva je postavljena u predvorju tako da je dostupna i korisnicima naših usluga. U prošloj je godini u njoj sakupljeno 25 kg baterija i predano na daljnju reciklažu.

Reciklaža baterija je zapravo skupi proces. Cijeli sustav temelji se na principu "onečišćivač plaća", odnosno financira se iz naknade za gospodarenje otpadnim baterijama i akumulatorima koju Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost plaćaju svi uvoznici i proizvođači baterija. To znači da svaki put kada kupimo i platimo nove baterije, znajući da će jednog dana te iste baterije postati otpad, unaprijed smo platili i troškove njihovog sakupljanja, odlaganja, transporta i reciklaže.

Sve baterije, akumulatori i njihova ambalaža, koji se prodaju u zemljama EU trebaju biti označeni oznakom za odvojeno prikupljanje (prekrižena kanta za smeće).

Oznaka za odvojeno prikupljanje otpada obavještava potrošača da baterije, akumulateore i ostali opasan otpad ne smije odlagati zajedno s kućnim (komunalnim otpadom).

U procesu reciklaže baterija sakupljanje predstavlja jedan od najvećih izazova, jer ovisi isključivo o volji i svijesti ljudi (potrošača, korisnika). Važno je čitati deklaracije i prepoznavati oznake na proizvodima. Ono što se smatra opasnim otpadom treba zbrinuti kao opasni otpad. Savjesno postupanje sa otpadom naša je obaveza.